

อ อ ก แ บ บ ชี วิ ต

ด้ ว ย ต น เ อ ง (๑)

นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า ทานและการบมีผลเสมอกัน
พวกวิรูปบุรุษแม้มีน้อย ย่อมชนะคนขลาดที่มีพรรคพวกมากได้
ถ้าบุคคลเชื่อกรรมและผลของกรรมอยู่ ย่อมให้สิ่งของแก่น้อยได้
เพราะฉะนั้นแล ทายกนั้นย่อมเป็นผู้มีความสุขในโลกหน้า

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๑)

๕๘

ความสุขที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมใจ ให้บริสุทธิ์หยุดนิ่ง เป็นนิรามิสสุข สุขที่ไม่ต้องอิงวัตถุ เป็นสิ่งที่ชาวโลกต่างแสวงหากันมายาวนาน เพราะเป็นความสุขที่เสรี เป็นอิสระในตัวเอง แต่น้อยคนนักที่จะสมปรารถนา เพราะไม่รู้วิธีปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติไม่ถูกวิธีก็เข้าไม่ถึง เมื่อเข้าไม่ถึงก็แสวงหาความสุขจากสิ่งอื่น มาทดแทน ที่เรียกว่า สามีสุข เป็นความสุขที่ต้องอิงวัตถุภายนอก คือ เบญจกามคุณ เป็นความสุขที่ไม่เที่ยงแท้ ไม่เป็นอิสระในตัวเอง เป็นความสุขที่คับแคบ มีขอบเขตจำกัด เมื่อแสวงหาสิ่งนี้มาได้แล้วก็แสวงหาสิ่งอื่นๆ เรื่อยไปไม่รู้จักพอ ความพอดีและพอใจ จะเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อใจหยุดเท่านั้น ใจหยุดนำมาซึ่งความสุขและความสำเร็จ หยุดเป็นตัวสำเร็จ หยุดเป็นทุกสิ่ง ที่เราต้องฝึกฝนทุกวัน เพื่อจะได้เข้าถึงความสุขที่เที่ยงแท้กับทุกคน

มีธรรมภาสิต ที่เทวดากล่าวต่อเบื้องพระพักตร์ของพระบรมศาสดาว่า

“ข้าแต่พระองค์ผู้นิรทุกข์ ทานยังประโยชน์ให้สำเร็จได้ แม้วาخของที่ให้จะมีอยู่น้อยก็ตาม ทานก็ยังประโยชน์ให้สำเร็จได้ อนึ่ง ทานที่ให้ด้วยศรัทธาก็ยังประโยชน์ให้สำเร็จได้นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า ทานและการบมมีผลเสมอกัน พวกวิรูปบุรุษแม้มีน้อย ย่อมชนะคนขลาดที่มีพรรคพวกมากได้

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๑)

๕๕

**ถ้าบุคคลเชื่อกรรมและผลของกรรมอยู่ ย่อมให้สิ่งของมัน
น้อยได้ เพราะฉะนั้นแล ทายกนั้นย่อมเป็นผู้มีความสุขใน
โลกหน้า”**

ทานที่ให้ไว้ดีแล้วด้วยจิตที่เลื่อมใสในท่านผู้มีความบริสุทธิ์
มีธรรมกาย เป็นทักษิณยบุคคล ย่อมทำความปรารถนาของ
บุคคลนั้นให้สำเร็จประโยชน์อย่างเป็นอัศจรรย์ ทานยังมีอานุภาพ
เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของบุคคลผู้ให้ทาน ให้พลิกผันชีวิตจาก
มหาทุกข์ คือ บุคคลที่ยากจนที่สุดในโลก กลายมาเป็นมหาเศรษฐี
ที่ร่ำรวยที่สุดในโลกได้ จากบุคคลที่อดอยากไม่มีอะไรจะกิน
กลายมาเป็นมหาเศรษฐีผู้มีสมบัติเหลือกินเหลือใช้ ได้สมบัติ
จักรพรรดิตกไม่พรวงก็ได้

การจะวัดว่าบุคคลใดให้มากให้น้อย มีศรัทธามากหรื
น้อยกว่ากัน เขาไม่ได้วัดกันเพียงปริมาณของวัตถุที่บริจาค
แต่วัดกันตรงที่บุคคลนั้นสามารถขจัดความตระหนี่ออกจากใจได้
มากน้อยเพียงใด ทานที่ให้ไปแล้วนั้น เป็นการให้ตามกำลังหรือ
เต็มกำลัง ความตระหนี่ได้หลุดร่อนออกจากใจมากน้อยแค่ไหน
ถ้าขจัดความตระหนี่ได้มาก กุศลกรรมก็ได้ชองมาก สามารถ
ดึงดูดสมบัติอัศจรรย์ ทุนใช้สร้างบารมีในชาตินี้กันเลยทีเดียว

มีตัวอย่างมากมายที่ปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎก ถึงผล

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๑)

๖๐

แห่งการให้ท่านว่า สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตผู้คนได้อย่างเป็น
อัศจรรย์ ทั้งในภพนี้และภพหน้า โดยเฉพาะพระบรมโพธิสัตว์
ท่านทรงประพาสดินบนเส้นทางของการเป็นผู้ให้ ที่เราควร
ศึกษาและนำมาเป็นต้นแบบ เพราะไม่ว่าท่านจะเป็นพระราช
มหากษัตริย์ เป็นเศรษฐีหรือเป็นคฤหบดี ท่านก็ให้ท่านเสมอมา
ท่านถือคติว่า แม่น้ำทุกสายย่อมไม่เต็มกินน้ำของตัวเอง แต่กลับ
เป็นประโยชน์ใหญ่ต่อชาวโลก และสรรพสัตว์ทั้งหลาย ให้ได้
อาบดื่มกิน ให้ความชุ่มฉ่ำแก่พื้นดิน ต้นไม้ที่มีผลดกย่อมไม่กิน
ผลของตนเอง แต่มีไว้เพื่อแจกจ่ายแก่สัตว์ทั้งปวงที่เข้ามาอาศัย
ร่วมเงา ทรัพย์สินที่ตัวท่านมีก็เช่นเดียวกัน นอกจากมีไว้ใช้หล่อเลี้ยง
ตนเองและครอบครัวแล้ว ส่วนหนึ่งท่านจะต้องสละออกไปเพื่อ
ให้เป็นประโยชน์ใหญ่แก่ชาวโลก ด้วยท่านปรารถนาให้โลกนี้
เกิดสันติสุขอันไพบูรณ์

แม้ในบางชาติ ท่านเกิดเป็นคนขัดสนทรัพย์ แต่ก็ไม่ใช่
ขัดสนน้ำใจ ยอมอดอาหารมือนั้น เพื่อจะได้ให้ท่านแก่เพื่อนาบุญ
ที่ย้ายยืนอยู่ตรงหน้า ท่านเป็นตัวอย่างนักรบในการรบกับความ
ตระหนี่ได้ดีที่สุด และได้ชัยชนะตลอดมา ท่านได้ย่ำยีความ
ตระหนี่ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ทำให้ท่านได้สมบัติจักรพรรดิตักไม่พร่อง
ท่านแม้เล็กน้อยที่ท่านได้ถวายด้วยจิตที่เลื่อมใส กลับมีอานุภาพ

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๑)

๖๑

พลิกผันชีวิตจากคนเข็ญใจ ที่มีบ้านพอได้หลับนอน กลายมาเป็นทิพยปราสาท ที่ใหญ่โตมโหฬารในภพชาติต่อไป และผลทานยังเกิดเป็นผังรวยถาวรข้ามชาติ ไม่ต้องเกิดมาเป็นคนยากจนเข็ญใจอีก

*สมัยหนึ่ง พระพุทธเจ้าประทับอยู่ในกรุงสาวัตถี ทรงปรารภถึงพระนางมัลลิกาเทวี ที่ได้พลิกผันวิถีชีวิตจากลูกสาวชาวบ้านธรรมดา กลายมาเป็นอัครมเหสีของพระเจ้าปเสนทิโกศล เพราะพระนางได้ทำบุญอุกเนื่อนาบุญ จากนั้นพระพุทธองค์ทรงเล่าเรื่องในอดีตว่า พระพุทธองค์ก็เคยเกิดเป็นคนยากจนเช่นกัน แต่ได้พลิกผันชีวิตด้วยการทำบุญให้ทานนี้แหละ เรื่องมีอยู่ว่า

ในสมัยที่พระโอรสัต์ว์เกิดเป็นคนยากจน เนื่องจากเกิดในชนชั้นล่าง จึงทำให้อดอยากลำบากมากในวัยเด็ก ครั้นเติบโตได้เข้าไปขอทำงานรับจ้างกับเศรษฐีคนหนึ่ง เพื่อให้ได้อาหารพอประทังชีวิตในแต่ละวัน

วันหนึ่ง มาณพผู้ขัดสนทรัพย์ได้รับเงินค่าจ้าง ก็นำไปซื้อขนมกุมมาสเพื่อเป็นอาหารเช้าของตน ขณะเดินถือขนมมาทานเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้า ๔ พระองค์ กำลังเสด็จบิณฑบาต

*มก. เล่ม ๕๙ หน้า ๔๒๐

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๑)

๖๒

จึงคิดสอนตัวเองว่า พระปัจเจกพุทธเจ้าเหล่านี้ เป็นเนื่อนาบุญอันเลิศที่เราควรทำบุญกับท่าน เหตุที่เราต้องอดมือกินมื้ออึดคัดขัดสนจนทรัพย์อยู่ในปัจจุบัน ก็เพราะความตระหนี่ไม่ยอมให้ทานในปางก่อน อย่างกระนั้นเลย ขณะนี้เนื่อนาบุญมาอยู่ตรงหน้าเราแล้ว ศรัทธาของเราก็มีอยู่ แม้ไทยธรรมคือขนมกุมมาส ๔ ก้อนนี้เล่า ก็มีพร้อมแล้ว เราควรรีบชิงช่วงถวายท่านแต่ท่าน ก่อนจะถูความตระหนี่ช่วงชิงให้พลาดโอกาสบุญไปอีก

เมื่อสอนตัวเองได้เช่นนี้แล้ว แม้จะต้องอดข้าวเข้าไปหนึ่งมื้อ แต่ท่านรู้สึกปิติใจ ที่ได้ทำบุญกับพระปัจเจกพุทธเจ้า จึงเข้าไปนิมนต์พระปัจเจกพุทธเจ้าให้ประทับนั่ง พลากรกราบเรียนท่านว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ข้าพระองค์มีขนมกุมมาสในมือ ๔ ก้อน ข้าพระองค์ขอถวายขนมเหล่านี้แด่พระคุณเจ้าทั้งหลาย” จากนั้นท่านก็วางขนมกุมมาส ๔ ก้อน ลงในบาตรทั้ง ๔ ใบ หลังจากพระปัจเจกพุทธเจ้าฉันภัตตาหารแล้ว ท่านขอพรว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ด้วยผลแห่งการถวายขนมกุมมาส ชี้้นชื่อว่าการเกิดเป็นลูกคนจน ขอจงอย่าได้มีแก่ข้าพเจ้าเลย ขอให้การถวายทานครั้งนี้ จงเป็นปัจจัยแห่งการบรรลุพระสัมพัญุตญาณด้วยเถิด”

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๑)

๖๓

พระปัจเจกพุทธเจ้าทรงทำอนุโมทนา อวยพรให้หนุ่มผู้ยากไร้ได้สมปรารถนา จากนั้นทรงเหาะไปสู่เจ็ดหมื่นชานนทมูลกะ พระโพธิสัตว์ประคองอัญชลี แล้วยัดเอาปิติที่มีต่อพระปัจเจกพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ ครั้นละโลกไปแล้ว ท่านได้ถือกำเนิดในพระครรภ์ของพระอัครมเหสีแห่งพระเจ้าพาราณสี พระประยูรญาติได้ถวายพระนามว่า พรหมทัต कुमार

พระกุมารทรงระลึกชาติได้ เหมือนเห็นเงาหน้าตนเอง ในกระจกใส พระองค์จึงเป็นผู้ไม่ประมาท เมื่อเจริญวัยทรงศึกษาศิลปวิทยาทุกอย่าง และได้พระธิดาของพระเจ้าโกศลเป็นอัครมเหสี ครั้นพระบิดาสวรรคต พระกุมารได้เสวยราชสมบัติครองราชย์ทั้งสองเมือง คือ เมืองพาราณสีและเมืองโกศล

ในวันฉัตรมงคล มหาชนต่างพากันตกแต่งบ้านเมืองให้เหมือนเทพนคร เมื่อพระราชเสด็จตรวจตราดูบ้านเมืองแล้ว ทรงเสด็จขึ้นพระราชบัลลังก์ ได้ทอดพระเนตรพลกนิกรที่พากันยืนเฝ้า ด้านหนึ่งเป็นอำมาตย์ อีกด้านหนึ่งเป็นคฤหบดี มีพราหมณ์คฤหบดีผู้มีสมบัติมากมายคอยห้อมล้อม อีกทั้งที่มีอภินิหารเครื่องบรรณาการนานาชนิด ส่วนอีกด้านหนึ่งเป็นคณะหญิงพ่อนรำจำนวน ๑๖,๐๐๐ นาง ปานประหนึ่งเทพอัปสร พระองค์ทรงรู้ซึ่งถึงความมหัศจรรย์แห่งบุญ ที่ตนได้ทำไว้ในชาติที่ผ่านมา

ออกแบบชีวิตด้วยตนเอง (๑)

๖๔

จากเรื่องนี้จะเห็นว่า พระโพธิสัตว์ทรงเป็นตัวอย่างในการออกแบบชีวิตของตนเองว่า จะให้ชีวิตในสังสารวัฏดำเนินไปในทิศทางใด อนาคตจะเป็นอย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับ การกระทำในปัจจุบัน ในเมื่อเราเชื่อว่า ชีวิตหลังความตาย ไม่ได้สูญชาตินี้จึงถือเป็นโอกาสทอง ที่เราจะต้องออกแบบชีวิต ของตน ให้เป็นชีวิตที่สูงส่งด้วยบุญบารมียิ่งขึ้นไป จะได้ช่วย ทั้งตนเองและสรรพสัตว์ ให้รอดพ้นจากทุกข์ภัยในสังสารวัฏ เช่นเดียวกับพระบรมโพธิสัตว์ทั้งหลายในกาลก่อน เรื่องของ พระโพธิสัตว์ยังไม่จบเพียงเท่านี้ ครั้งต่อไป เราจะมาติดตาม ศึกษากันต่อ

